

Bijbelgetrouw onderwijs

Nu..... en na 2000!

***Oleanderhof
Pereboomweie 1
4341 LV Arnemuiden***

Inhoud:

- 1. Inleiding**
- 2. Hoe gaan we met de Bijbel om?**
- 3. Regels voor bijbeluitleg.**
- 4. Personeelsbeleid.**
- 5. Rechten en plichten voor ouders.**
- 6. Regels voor leerlingen.**
- 7. Werkafspraken met betrekking tot de identiteit.**

1. Inleiding

Door de bestuursfusie per 1-1-1998 van de Vereniging voor Bijzonder Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Arnemuiden en de Vereniging Christelijk Onderwijs te Middelburg heeft eerstgenoemde schoolvereniging opdracht gegeven een identiteitsomschrijving samen te stellen voor de schoolgids. De commissie heeft eerst een nota geschreven en daarna is het identiteitsgedeelte van de schoolgids samengesteld.

Het doel van de nota is het beschermen en verduidelijken van onze eigen identiteit binnen de nieuwe schoolvereniging: het VCO te Middelburg.

Deze nota is van toepassing op CBS "Het Baken" en de "Koningin Beatrixschool" in Arnemuiden en is in de vergadering van 13-11-1997 door het bestuur van eerstgenoemde vereniging vastgesteld.

2. Hoe gaan wij met de Bijbel om?

Vanuit art. 2 van de VCO kunnen we stellen dat de grondslag van de school de Bijbel als het onfeilbare, gezaghebbende en door de Heilige Geest geïnspireerde Woord van God is, zoals we dat ook kunnen lezen in de Drie Formulieren van Enigheid.

Op onze scholen kunnen we ons dus altijd beroepen op de Bijbel en heeft Gods Woord altijd het laatste woord en is hiermee het hoogste gezag.

Bij het ontstaan van onze scholen wisten de oprichters maar één manier van omgaan met de Bijbel: Deze woordelijk nemen, zoals het er staat en Jezus als de Heiland der wereld en de Heer der kerk aanvaarden. Al het andere werd als vrijzinnig afgewezen. In deze lijn willen wij dan ook verder gaan.

Hiermee willen we aangeven dat de Bijbel niet gelezen moet worden vanuit de filosofie en dat naast de Bijbel de traditie niet als een gelijkwaardige bron gezien kan worden. Alleen het Woord telt: "Sola Scriptura".

Voor onze tijd betekent dit dat de natuurwetenschap niet boven de Bijbel wordt gesteld en dat de Schrift niet wordt uitgelegd vanuit de psychologie, maar dat de Bijbel met absoluut gezag spreekt over het hele leven en dus ook op de terreinen van opvoeding, onderwijs en wetenschap.

In onze samenleving worden we in toenemende mate geconfronteerd met andere religies zoals de islam en het hindoeïsme. Daarbij bestaat het gevaar dat men denkt dat er meerdere wegen tot God leiden en worden we i.p.v. een multiculturele een multi-religieuze organisatie.

Vandaar dat voor ons heel duidelijk geldt wat Jezus zelf zegt in Joh. 14:6 "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij".

Dit laatste geldt natuurlijk ook voor aanhangers van andere religies. Er is immers maar één Woord van God. M.a.w. we willen ook de ander heel nadrukkelijk wijzen op de Weg die gegaan moet worden.

Wanneer we de Bijbel lezen met een open en biddend hart, om daarin te verstaan wat God te zeggen heeft, mogen we er vanuit gaan dat de Bijbel zichzelf uitlegt. Dit wordt de klaarheid

van de Heilige Schrift genoemd. M.a.w. wij mogen de Bijbel lezen als een persoonlijke brief van God gericht aan ons.

Regels voor Bijbeluitleg zijn ten diepste heel eenvoudig als de volgende principes gehanteerd worden: 1. de grammaticaal-historische methode
2. de tekst lezen in de context

3. Regels voor Bijbeluitleg

Grammaticaal-historische methode:

Een grondbeginsel van de 16e eeuwse Reformatie is geweest dat voor de bijbeltekst dient te worden uitgegaan van de letterlijke betekenis en niet van de allegorische. God heeft in menselijk taal duidelijk gemaakt wat Hij bedoelt. We moeten niet proberen om achter de woorden die er staan allerlei diepere betekenissen te gaan zoeken. Dat maakt het geheel alleen maar onduidelijk en is bovendien erg subjectief.

We moeten de Bijbel niet plaatsen in de categorie van geloofstaal, zodat we het hebben over "verhalen over geloofservaringen uit oude tijden".

Een veilig uitgangspunt is: Als de voor de hand liggende betekenis logisch is, moeten we geen andere betekenis zoeken. Doen we dat laatste toch, dan bepaalt de mens zelf wat hij de Bijbel wil laten zeggen.

De tekst lezen in de context:

Bij de uitleg van bijbelteksten moeten we in dubbele zin contextueel te werk gaan.

Allereerst trachten we de intenties van de auteur in de context van zijn eigentijd te peilen, om ons vervolgens te bezinnen op de toepassing van deze intenties in de context van onze eigen tijd. Hierbij gaan we allereerst luisteren naar datgene wat de schrijver heeft bedoeld.

Van daaruit trachten we te ontdekken wat dit voor lezers en hoorders hier en nu betekent.

Op die manier leren wij de bedoeling van de Heilige Geest verstaan, om deze vervolgens te vertolken en toe te passen in onze eigen situatie op school of elders.

Daarbij houden we ons aan de uitspraak van Maarten Luther: "Het woord moeten wij laten staan". Dit houdt ook in dat wij onderscheid blijven maken tussen explicatie en applicatie, tussen uitleg en toepassing. Doen wij dat niet, dan gaat het moderne levensgevoel, of "wat ik ervan vind" evenveel of meer gewicht in de schaal leggen als datgene wat God zelf te zeggen heeft.

Wanneer deze tweestaps-exegese wordt overgeslagen kan er gemakkelijk kortsluiting ontstaan en kunnen bepaalde teksten een eigen leven gaan leiden, waardoor de betekenis verloren dreigt te gaan.

4. Personeelsbeleid in het onderwijs.

Als aanvulling op het personeelsbeleidsplan hebben wij voor onze school, zaken rondom identiteit in deze nota verder geconcretiseerd. We hebben deze verder praktisch verwoord in onze werkafspraken met betrekking tot de identiteit. Deze afspraken zijn steeds uitgangspunt voor de regelmatig terugkerende identiteitsgesprekken die de schoolcommissie voert met het team.

Daarnaast streven we naar kwalitatief goed onderwijs op onze school. Onderwijs waarbij kinderen hun mogelijkheden maximaal kunnen benutten. De onderwijsgevende speelt hierin een belangrijke rol. Hij / zij is immers een professional die zijn / haar kennis, ervaring en vaardigheden in de kinderen investeert. Daarnaast is er van de onderwijsgevende het verlangen om goede relaties met kinderen, ouders en collega's en derden aan te gaan. Een onderwijsgevende heeft de school als organisatie derhalve veel te bieden.

Aan de andere kant vraagt de school belangstelling, inzet, verantwoordelijkheidsgevoel, enz. van de onderwijsgevende. Wat de school vraagt en de onderwijsgevende biedt, sluit op elkaar aan.

We verwachten van onze leerkrachten dat ze kerkelijk meelevend zijn en dat ze een christelijke levensstijl hebben en er naar streven deze ook uit te dragen.

Een lid van de schoolleiding of onderwijzend personeel zal dan ook moeten instemmen met de grondslag (waaronder deze nota) en het doel van de school, zoals die is verwoord. De benoemingseisen zijn wat identiteit betreft, hiermee duidelijk aangegeven.

5. Rechten en plichten van ouders.

Onze scholen staan open voor ieder kind, waarbij de ouders dienen in te stemmen met de grondslag van de school, zoals die verwoord is in de schoolgids/identiteitsnota; of deze te zullen respecteren.

Op het inschrijfformulier onderschrijven de ouders dat zij hiermee akkoord gaan.

Op grond van het bovenstaande kunnen zowel de ouders als de school elkaar wijzen op zaken die niet in overeenstemming zijn met de beschreven identiteit.

Dit betreft zowel het pedagogisch als wel het onderwijskundig terrein.

6. Regels voor de leerlingen.

- * De leerlingen benaderen de leerkrachten, evt. hulpouders en elkaar met respect.
- * Als er gepest wordt, kan dit ook vanuit een bijbels standpunt gecorrigeerd worden.
- * Bij een corrigerend gesprek met leerlingen, moeten deze op de identiteit van de school worden aangesproken
- * Grove taal wordt niet geaccepteerd.
- * Leerlingen nemen geen walkman of radio mee naar school, noch tijdens de schoolreis/ kamp.
- * Leerlingen horen op de kerstviering aanwezig te zijn, ook al valt deze buiten de normale schooltijd.

7. Werkafspraken met betrekking tot identiteit.

In deze werkafspraken willen we verwoorden hoe we in de praktijk met onze identiteit bezig zijn.

Schooldag: Er wordt iedere morgen begonnen met gebed.
Er wordt iedere middag begonnen met het zingen van een psalm of een christelijk lied.
Iedere dag wordt afgesloten met gebed.

Godsdienst: Minstens drie dagen per week wordt een Bijbelse geschiedenis verteld. Er dient een Bijbelgetrouwe godsdienstmethode te worden gebruikt. De andere dagen wordt een verwerking van een Bijbelse geschiedenis gedaan, een zendingsverhaal verteld of een psalmvers geleerd of overhoord.

Vanaf groep 7 wordt ook minstens 1 maal per week de kerk-geschiedenis behandeld, waarbij ook rond 31 oktober Hervormingsdag wordt behandeld.

Het leren van de Bijbelboeken en het nadrukkelijk leren, behandelen en kunnen toepassen van de Tien Geboden is van wezenlijk belang. Derhalve streven we ernaar, dat bij de overgang naar het voortgezet onderwijs, de kinderen deze zaken kennen.

Bijbelvertaling: Buiten de klas (b.v. kerstviering, ouderavond e.d.) wordt gebruik gemaakt van de Statenvertaling (S.V.) editie Tukker.

gebruik Bij het klassikale lezen in de bovenbouw wordt eveneens gemaakt van deze vertaling.

Binnen de klas is de leerkracht vrij om voor te lezen uit de S.V. of de vertaling van het Nederlandse Bijbelgenootschap (N.B.G.) 1951.

In de klas geen Groot Nieuws Bijbel. Het Boek kan erbij gebruikt worden als hulpmiddel, maar niet in de plaats van genoemde Bijbelvertalingen.

Bij het voorlezen door een van de kinderen (b.v. bij de kerstviering,ouderavond e.d.) buiten de klas is het mogelijk hiervoor een kinderbijbel te gebruiken, van de onder ons gebruikelijke schrijvers (b.v. Kuijt, van der Hulst).

Psalmen en Christelijke liederen:	<p>De keuze van de te leren psalmen wordt aan de ouders overgelaten (berijming 1773 of berijming uit het Liedboek voor de Kerken).</p> <p>Vanaf groep 6 leren de kinderen wekelijks een psalm en wordt dit overhoord.</p> <p>In de lagere groepen zullen tenminste aangeleerd worden:</p> <p>Groep 1-2 : 5 psalmverzen per jaar.</p> <p>Groep 3 :10 psalmverzen per jaar.</p> <p>Groep 4-5 :20 psalmverzen per jaar.</p> <p>Andere christelijke liederen worden zodanig geselecteerd, dat deze binnen de grondslag van de school passen.</p>
Algemene liederen:	Deze zodanig kiezen, dat zij niet in tegenspraak zijn met de grondslag van de school.
Christelijke vieringen: nadruk op liturgie.	Bij de viering van de Christelijke feestdagen dien de de heilsfeiten zelf te liggen. Hierbij past een eenvoudige liturgie.
Sinterklaas:	Er kan maximaal 2 weken aandacht besteed worden aan dit kinderfeest. De kinderen in de bovenbouw kunnen elkaar een presentje geven. In de onderbouw kunnen Sint en Piet de school bezoeken.
Andere feesten:	Belangrijk is dat deze feesten een thema hebben dat past binnen onze school. Hierbij denken we aan de grote avond, schoolkamp en de laatste schooldag.
Inrichting lokalen:	De lokalen worden zodanig ingericht, dat deze een christelijke sfeer uitademen. Kinderwerk, geschiedenis, natuur en Bijbelse voorstellingen genieten de voorkeur. Posters die leerlingen meebrengen mogen niet in strijd zijn met de identiteit van de school.
Aanschaf leermethoden:	Tot aanschaf van leermethoden wordt op voordracht van het team, na advisering van de schoolcommissie (inzake identiteit) overgegaan na akkoordbevinding door het bestuur. Onder leermethoden wordt ook verstaan programma's voor het computergebruik.
Schoolbibliotheek/ Documentatiecentrum:	<p>Zo mogelijk worden er boeken aangeschaft van de onder ons bekende christelijke uitgevers, zodat de kinderen verantwoorde lectuur kan worden aangeboden.</p> <p>Wanneer boeken worden aangeschaft van "neutrale" uitgevers, wordt er voor gewaakt, dat deze boeken niet in strijd zijn met de identiteit van de school.</p> <p>"Rijp en gifgroen" kan als leidraad dienen voor de aanschaf van</p>

documentatie, boeken en verhalenbundels.
Aanbevolen wordt om deel te nemen aan de actiemaand van het christelijke kinderboek.

- Audiovisuele middelen: Deze middelen zijn onderwijs-ondersteunend onontbeerlijk en dienen juist daarvoor te worden gebruikt. Programma's die vertoond worden aan de kinderen zullen door de leerkracht d.m.v. video opname, eerst worden bekeken op hun aanvaardbaarheid ten opzichte van de identiteit van de school en in geen enkel opzicht daarmee in strijd mag zijn. Deze middelen kunnen ook voor andere doeleinden worden gebruikt, waarvoor uiteraard ook geldt dat hetvertoonde aanvaardbaar is ten opzichte van de identiteit van de school en in geen enkel opzicht daarmee in strijd mag zijn.
- Abonnementen en reclame-materiaal: Abonnementen die via de school worden verspreid en het reclame materiaal dat meegegeven wordt dienen niet in strijd te zijn met de identiteit van de school.
- Politiek/ Maatschappij: Deze zaken worden op een evenwichtige manier besproken en worden getoetst aan de Bijbel.